

[Lænnung.]

„især tjeneste på sygehuse, helse- og plejeanstalter.“ For så vidt der ikke er tilstrækkelige beskæftigelsesmuligheder i så henseende, opregnes der yderligere en række opgaver, bl. a. af social og almennyttig karakter. Jeg henleder som sagt den højtæredede ministers opmærksomhed på denne lov.

Lad mig til allersidst blot fremhæve, at selv om nogle må mene, at nyordningen på visse felter går videre, end hvad man anser for nødvendigt, har det dog været bedre efter vor opfattelse at sikre sig indflydelse på nyordningen og derved opnå et bedre resultat end ved blot at holde sig udenfor. Det har, som jeg har understreget, været os magtpåliggende, at nyordningen ikke på nogen måde skulle stride imod eller bryde med den begyndende afspænding, der præger den internationale situation og det storpolitiske klima i dette tidehvert, og som er vor chance og bedste håb til fremtiden.

Lad os i denne forbindelse understrege, at vi også fra vor side udtrykkeligt har forbeholdt os at tage hele ordningen op til overvejelse og revision, hvis forudsætningerne for den nye ordning undergår ændringer af væsentlig karakter.

Med andre ord, går afspændingen videre og udkrystalliserer sig i konkrete og realistiske resultater, bør vi drage konsekvenserne deraf og foretage en nyvurdering af vor hjemlige forsvarsordning.

Gøting: Der kan næppe for mig som nummer 5 i talerrækken være nogen større grund til at gå i dybden, men jeg vil gerne her ved lovforslagets anden behandling udtrykke min glæde over, at det er lykkedes at skabe dette forlig, som jeg ved første behandling udtrykte håbet om og troen på ville blive resultatet. Jeg skal gerne erkende, at troen på, at det skulle lykkes, undertiden har været noget tyndslidt, men så meget desto større grund synes jeg der er til at erkende det reelle i den forhandlingsvilje, som blev fremhævet i sin tid.

Det nytter jo ikke at skjule, at det her ikke alene har været regeringspartier og oppositionspartier, der har forhandlet. Sat på spidsen har opgaven været den at få det mest militaristiske og det mest antimili-

taristiske parti til at række hinanden hånden, og selv om det er lykkedes, og disse to fløjpartier i denne anledning begge er rykket ind mod de øvrige partiers synspunkter, kan man vist godt udtrykke det sådan, at håndtrykket hverken er fast eller inderligt. Men det er der, og dermed har man vel lov til at yde de to partier anerkendelse for deres indsats for at nå et forsvarsforlig for første gang i 80 år; alene det er bemærkelsesværdigt. Jeg kan anerkende det så meget mere, som de for hver indrømmelse i realiteten er rykket nærmere ind på retsforbundets principper. Hvorfor ikke sige det her?

Vi mener, et forsvar bør bygges op på frivillig basis, og at værnepligten dermed bør afskaffes, men det er jo netop i den retning, det er gået. Det frivillige indslag i forsvaret øges, samtidig med at tvangselementet, værnepligten, formindskes fra 16 over 14 til 12 måneder.

Jeg er fortsat af den opfattelse, at en øget rationalisering og intensivering af uddannelsesstiden vil fjerne noget af modstanden mod forsvaret og dermed forøge mulighederne for at nå det nødvendige antal frivillige — nødvendige i forbindelse med beredskabsbehovet. Man kan diskutere, hvilket beredskabsbehov Danmark bør have. Det vil vel i øvrigt svinge i takt med den udenrigspolitiske situations tilspidsning eller afspænding, men som NATO-medlem — og det er jo på den basis, vi har arbejdet og arbejder — kan vist ingen med rette sige, at vi ligger i overkanten i sammenligning med forsvarspagtens øvrige medlemsstater.

Jeg tror, at der med de forhåndenværende byggeklodser er fundet den rette balance mellem de tre værn, en balance, som aldrig kan være af konstant karakter, eftersom udviklingen inden for de forskellige våben skifter. I øblikket peger strømpilen, således som det også blev nævnt af det ærede medlem hr. Victor Gram, i retning fra flyvevåbnet mod raketvåbnet, og dette er også erkendt i udvalget, der i stedet for 1 er gået ind for 2 Honest John-afdelinger. Naturligvis ønsker den militære sagkundskab disse våben forsynet med den størst mulige slagkraft, men denne sag har ikke alene en rent militær side; den har også en politisk side, og jeg er helt af den op-